

враховувати виклики, пов'язані з безпекою, регулюванням та довірою користувачів. Покращення InsurTech і телематики має базуватися на балансі між інноваціями, безпекою та довірою. Водночас перспективні напрями розвитку свідчать про формування нової моделі страхування – цифрової, адаптивної та глибоко персоналізованої.

Список використаних джерел:

1. Лапішко З. Я. Вплив Insurtech на розвиток страхового ринку. *Фінансовий простір*. 2023. № 1(49). С. 17-30.

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Кірілов В. Ю.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РОЛЬ СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ У ФОРМУВАННІ СТАЛОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Розвиток сонячної енергетики сьогодні розглядається як один із найважливіших напрямів трансформації світового енергетичного сектору. Зростання інтересу до фотоелектричних технологій зумовлене їхньою здатністю забезпечувати стабільне виробництво електроенергії без утворення шкідливих викидів, що дає змогу суттєво зменшити негативний вплив енергетики на довкілля. Використання сонячних панелей прискорює перехід до моделі сталого розвитку, оскільки вони дозволяють поєднувати економічну вигоду з екологічною безпечністю. Поширення сонячних електростанцій знижує залежність країн від традиційних викопних ресурсів та підвищує їхню енергетичну стійкість, що є особливо важливим у періоди глобальних ринкових коливань. Зменшення вуглецевого сліду енергетичного сектору створює передумови для виконання міжнародних кліматичних зобов'язань та досягнення цілей з декарбонізації.

Важливим наслідком розвитку галузі є активізація економічної діяльності та створення нових можливостей для промисловості. Зростання попиту на сонячні технології стимулює відкриття виробничих ліній із випуску фотоелектричних модулів, інверторного обладнання та систем зберігання енергії. Паралельно розширюється ринок монтажних і сервісних послуг, що забезпечує додаткові

робочі місця та зміцнює локальні економіки. Інвестиції у відновлювану енергетику активізують розвиток інновацій, сприяють модернізації енергетичної інфраструктури та підвищують її надійність. Поява нових технологічних рішень у сфері ефективної генерації, управління енергоспоживанням та інтеграції розподілених систем робить національну енергетику більш гнучкою та конкурентоспроможною. Значну роль відіграє також електрифікація віддалених територій: використання автономних сонячних систем забезпечує енергією ті населені пункти, де традиційне підключення до електромережі є технічно складним або надто витратним.

Екологічні переваги сонячної енергетики поєднуються з позитивними інфраструктурними ефектами. Зменшення викидів CO₂ сприяє уповільненню темпів глобального потепління, а модернізація мереж під впливом зростання розподіленої генерації підвищує їхню стійкість і ефективність. Завдяки зменшенню навантаження на централізовані системи транспортування електроенергії скорочуються втрати при її передачі, а рівень надійності електропостачання зростає. Паралельно розвиток суміжних промислових секторів – електротехнічного, будівельного, логістичного – створює нові економічні стимули та значно розширює можливості для підприємництва. Формування сучасних енергетичних рішень сприяє оновленню виробничої бази країни та підвищує її інноваційний потенціал.

Соціальний вплив впровадження сонячних панелей є не менш важливим. Забезпечення домогосподарств екологічно чистою енергією підвищує якість життя населення та сприяє формуванню енергетичної незалежності громад. Зменшення забруднення повітря позитивно впливає на здоров'я людей, що є важливим чинником сталого розвитку. Поширення практики створення місцевих енергетичних кооперативів сприяє згуртуванню спільнот та зміцненню їхньої економічної самостійності. Розвиток малого та середнього бізнесу у сфері встановлення та обслуговування сонячних систем формує нові можливості для зайнятості та підприємницької діяльності. Підвищення енергетичної автономії домогосподарств дозволяє зменшити витрати на електроенергію та забезпечити прогнозованість сімейних бюджетів. Водночас поширення екологічної освіти та просвітницьких ініціатив сприяє формуванню відповідального ставлення до природних ресурсів і підтримує суспільний інтерес до ідей сталої енергетики.

**Том 3. Е-КОМЕРЦІЯ У ГЛОБАЛЬНОМУ ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ
ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ**

Розширення участі громадян у прийнятті рішень щодо розвитку місцевої енергетики сприяє демократизації цієї сфери та формуванню прозорих механізмів управління. Комплекс соціально-економічних ефектів від впровадження сонячних панелей може бути систематизований у табл. 1, де узагальнено основні напрями їх впливу на розвиток суспільства та економіки.

Таблиця 1

Соціально-економічні ефекти встановлення сонячних панелей [1]

Тип ефекту	Короткострокові результати	Довгострокові результати
Створення робочих місць	3-4 робочих місця на 1 МВт встановленої потужності	Формування нових професій та розвиток необхідних навичок
Енергетична безпека	Зниження залежності від імпорту енергоносіїв	Досягнення енергетичної автономії регіонів
Економічний розвиток	Притік інвестицій у сектор відновлюваної енергетики	Формування нових секторів економіки
Здоров'я населення	Зменшення захворюваності органів дихання	Підвищення загального рівня якості життя
Розвиток громад	Створення місцевих енергетичних кооперативів	Зміцнення соціальної згуртованості

Отже, поширення сонячної енергетики формує комплексний позитивний ефект для економіки, екології та соціальної сфери. Використання фотоелектричних технологій не лише знижує залежність від викопних ресурсів і скорочує викиди парникових газів, а й стимулює технологічні інновації, розвиток нових ринків та створення робочих місць. Інтеграція сонячних систем у енергетичну інфраструктуру підвищує її надійність, ефективність і гнучкість, а доступність чистої енергії сприяє зростанню добробуту населення й зміцненню енергетичної автономії громад. Сукупність цих чинників підтверджує стратегічну важливість сонячних панелей як інструменту досягнення цілей сталого розвитку та формування сучасної, екологічно відповідальної енергетичної моделі.

Список використаних джерел:

1. Дзяди́кевич Ю. В., Бу́ряк М. В., Любе́зна І. В. Розвиток сонячної енергетики в Україні. *Інноваційна економіка*. 2020. № 1-2. URL: <https://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/240>.
2. Гринько Т. В., Олійник Т. І., Петьков В. Л. Антикризове управління і лідерство: інтеграція сучасних управлінських концепцій. *Ефективна економіка*. № 8, 2025 <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/7307/7430>.